

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 sierpnia 2017 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił R. M. prawa do emerytury rolniczej, bowiem wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Ponadto wskazano, iż okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 29 marca 1967 roku do dnia 28 lutego 1976 roku nie został zaliczony przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej, ponieważ w tym okresie R. M. uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej i wyższej oddalonej od gospodarstwa rolnego rodziców o 65 km. W nawiązaniu do powyższego ustalono, iż praca w gospodarstwie rolnym rodziców nie stanowiła głównego źródła utrzymania wnioskodawcy. Podniesiono, iż brak jest podstaw do zaliczenia okresu, od którego zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi, tj. okresu zatrudnienia od dnia 1 marca 1976 roku do dnia 4 lipca 1976 roku, od dnia 28 czerwca 1977 roku do dnia 30 sierpnia 1980 roku, od dnia 7 listopada 1980 roku do dnia 31 marca 1982 roku oraz okresu odbywania przeszkolenia wojskowego od dnia 5 lipca 1976 roku do dnia 27 czerwca 1977 roku. (decyzja – k. 56 akt KRUS)

W dniu 28 września 2017 roku R. M. zaskarżył powyższą decyzję w całości, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury rolniczej poprzez uznanie okresu pracy od października 1973 roku do lutego 1976 roku w gospodarstwie rolnym jego rodziców oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w ostatnich latach studiów miał mniej zajęć na uczelni, dojeżdżał do gospodarstwa rolnego rodziców do (...) razy w tygodniu, co zajmowało mu wraz zajęciami 7-8 godzin, natomiast w pozostałym czasie pracował w gospodarstwie rodziców. (odwołanie – k. 2 – 6)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 12 października 2017 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację powoływaną w zaskarżonej decyzji. Wskazał nadto, że w sprawie niniejszej praca wnioskodawcy jako domownika w gospodarstwie rolnym jego rodziców nie stanowi głównego źródła utrzymania, ponieważ w spornym okresie ubezpieczony kształcił się w szkole wyższej. (odpowiedź na odwołanie – k. 17 – 18)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący R. M. urodził się w dniu (...). (okoliczności bezsporne)

Rodzice wnioskodawcy - S. i M. M. w okresie od 1959 roku do 1989 roku byli właścicielami gospodarstwa rolnego o wielkości 2 ha 14 arów położonego w R., gminie Z.. (zaświadczenie – k. 8)

W 1973 roku R. M. był na 4 roku studiów na Politechnice (...) - Wydziale Włókienniczym. Były to studia w systemie dziennym, plan zajęć przewidywał zajęcia codziennie, jednak wnioskodawca uczęszczał nań 2 - 3 razy w tygodniu. Uczelnia, na której studiował wnioskodawca była oddalona od gospodarstwa rolnego rodziców wnioskodawcy o 65 km. Wnioskodawca na uczelnie dojeżdżał (...)em albo pociągiem, podróż w jedną stronę trwała około 1,5 godziny. Zwykle na naukę poświęcał 2-3 godziny dziennie. Uczył się także w pociągu. Studia ukończył 10 grudnia 1975 roku.(przesłuchanie wnioskodawcy k 33 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k 30 odw.,- e – protokół rozprawy płyta CD k 34)

Latem 1973 roku rodzice wnioskodawcy nabyli gospodarstwo rolne o wielkości 5 ha i 26 arów, położone we wsi S., gminie S.. Wnioskodawca zamieszkał w tym gospodarstwie. Wcześniej mieszkał wraz z rodzicami i bratem w Ł.. Młodszy brat wnioskodawcy, uczący się wówczas w szkole ponadpodstawowej w Ł. pozostał w Ł., przyjeżdżał do S. w weekendy i na wakacje. .(przesłuchanie wnioskodawcy k 33 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k 31., e – protokół rozprawy płyta CD k 34)

Po przeprowadzce do S. - po wakacjach 1973 roku, wnioskodawca zostawał czasami na noc w mieszkaniu rodziców w Ł.. Zdarzało się to raz albo 2 razy w tygodniu. (zeznania świadka K. M. k 32 odw., e – protokół rozprawy płyta CD k 34)

R. M. pomagał rodzicom przy pracy w gospodarstwie. W gospodarstwie było 50 kur, 3 świnki, koń. W 1974 roku rodzice wnioskodawcy wybudowali w S. brojlernię i wówczas rozpoczęła się hodowla kaczek, które na podstawie umowy z Zakładami (...) w K. były następnie odsprzedawane. Zakłady dostarczały pisklęta, a rodzina wnioskodawcy je hodowała. B. budował ojciec, wnioskodawca mu w tym pomagał. Sami robili pustaki metodą gospodarczą. Budowa rozpoczęła się w październiku 1973 roku i trwała do września 1974 roku. Rocznie kontrakt dotyczył 30 tys. Kaczek, w roku było kilka rzutów. Rzut liczył około 5 tys. kaczek. W okresie od października do grudnia 1974 roku rodzina wnioskodawcy wyhodowała 5 albo 6 tys. kaczek. W związku z zaangażowaniem się ojca wnioskodawcy w budowę brojlerni inne obowiązki w gospodarstwie spadły na wnioskodawcę. W okresie od listopada do marca zajmował się on głównie pracami pielęgnacyjnymi w sadzie i przygotowywał do sprzedaży owoce i warzywa. Warzywa i owoce były sprzedawane całą zimę. Ojciec wnioskodawcy jeździł sprzedawać owoce.

Do obowiązków należących do wnioskodawcy należało karmienie inwentarza. W dniach kiedy był obecny w gospodarstwie robił to między godz. 6 a 8 rano, a po powrocie z uczelni ponownie karmił inwentarz. Oprócz tego zajmował się pozyskiwaniem zbiorów w obu gospodarstwach rolnych rodziców. Zbiory trwały od sierpnia do października. Nadto w okresie wiosenno – letni – jesiennym pomagał przy pracy w polu - orał, zasiewał, nawoził i zajmował się ochroną chemiczną i mechaniczną pola. Wykonywał też prace pielęgnacyjne drzew w sadzie. Przygotowywał warzywa i owoce do sprzedaży. Część czynności dla upraw jarych była wykonywana już wiosną od kwietnia, a orkę wykonywał we wrześniu, zasiewy ozime robiło się do połowy października. Prace polowe trwały więcej niż 8 godzin dziennie. Zimą oprócz karmienia inwentarza odbywały się prace pielęgnacyjne w sadzie oraz przygotowanie do sprzedaży owoców i warzyw.

(zeznania świadka I. B. 31 odw., zeznania świadka J. P. k 31 odw., zeznania świadka J. Ś. k 32, zeznania świadka K. M. (2) k 32 odw., e-protokół rozprawy płyta CD k 34)

Rozpoznając wniosek odwołującego o emeryturę rolniczą do ustalenia prawa do emerytury rolniczej został zaliczony okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 2005 roku, tj. 23 lata. (decyzja – k. 56 akt KRUS)

W dniu 29 czerwca 2017 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę rolniczą do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł..(wniosek – k.1 – 2 akt KRUS)

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy, a także na podstawie zeznań świadków oraz częściowo na podstawie przesłuchania wnioskodawcy.

Sąd nie dał wiary przesłuchaniu wnioskodawcy, że nie nocował w spornym okresie w Ł., że zdarzało się to tylko w związku z wyjazdem wraz z ojcem na targi maszyn do Ł.. Twierdzenia te są bowiem sprzeczne z zeznaniami brata - świadka K. M. (2), który wprost wskazał, że wnioskodawca, a nie wnioskodawca wraz z ojcem nocował raz lub 2 razy w tygodniu w Ł.. Świadek nie wskazał, że noclegi te były związane z pracą w gospodarstwie rolnym. Nadto daleko nielogiczne byłoby przyjęcie, że wnioskodawca nocował w Ł. tylko jak przyjeżdżał na targi z ojcem, a nadto – jeśli zdarzało się to z taką jak wskazał świadek częstotliwością – rodzi się pytanie kto zajmował się obrządkiem inwentarza wieczorem i następnego dnia rano, jeśli obaj prowadzący gospodarstwo oraz matka mieszkająca z młodszym synem w Ł. nocowali w Ł.. Dlatego też Sąd uznał, że wnioskodawca niecodziennie pomagał ojcu przy pracy w gospodarstwie rolnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 r. tj. z dnia 22 listopada 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2336) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

W myśl art. 20 ust. 1 i 2, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1 nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (art. 20 ust. 2).

Ustawą z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. z 1982 Nr 40, poz. 268 ze zm.) od dnia 1 stycznia 1983 r. wprowadzono definicję domownika, ale analogicznie definicja ta jest stosowana odpowiednio do osób będących lub ubiegających się o uznanie ich za domownika w okresie poprzedzającym tę datę.

W myśl art.2 pkt 2 ustawy za domownika uznawało się członków rodziny rolnika i inne osoby pracujące w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostawały we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyły 16 lat, nie podlegały obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowiła ich główne źródło utrzymania.

Podkreśla się także, iż w myśl § 2 pkt 3 obowiązującego wówczas rozporządzenia Rady Ministrów z 28 marca 1983 r. (Dz. U. z 1988 r. Nr 2, poz. 10 z późn. zm.) praca domownika w gospodarstwie rolnym nie stanowi głównego źródła utrzymania, jeżeli domownik kształcił się w szkole ponadpodstawowej lub wyższej.

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie wykazały, że ubezpieczony w spornym okresie mieszkał w gospodarstwie rolnym swych rodziców w S., gdzie pomagał ojcu w prowadzeniu tego gospodarstwa, będąc jednocześnie – do 10 grudnia 1975 roku (...) Politechniki (...) w trybie dziennym, a uczelnia była oddalona o 65 km od gospodarstwa rolnego jego rodziców, zaś podróż do Ł. i z powrotem trwała 3 godziny.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie wynika także, że w okresie tych studiów niecodziennie pomagał w tym gospodarstwie, ponieważ raz lub 2 razy w tygodniu nocował w mieszkaniu rodziców w Ł.. Ustalenie to potwierdza, że głównym zajęciem wnioskodawcy, nawet jeśli – tak jak zeznał – ustalił z wykładowcami, że będzie przyjeżdżać na uczelnie nie na wszystkie zajęcia – była nauka na studiach.

Okoliczności te sprowadziły Sąd do przekonania, że nie można uznać, że praca wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym jego rodziców stanowiła jego główne źródło utrzymania.

Brak jest zatem podstaw do zaliczenia do okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców miesięcy akademickich przeznaczonych, w ocenie Sądu, na naukę, a nie stałą pracę w gospodarstwie rolnym.

Uznać, zatem należało, iż organ rentowy prawidłowo ustalił, iż ubezpieczony przy osiągnięciu odpowiedniego wieku nie spełnił jednej z przesłanek niezbędnych do przyznania prawa do emerytury rolniczej – nie posiada stażu podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu wynoszącego 25 lat.

Mając powyższe na względzie Sąd, na podstawie art.477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie.